

**STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW DOTYCZĄCE
PROJEKTU BIAŁEJ KSIĘGI - USTAWY O USŁUGACH TURYSTYCZNYCH
Z DNIA 31 LIPCA 2015 ROKU**

Pytanie nr 1

Polska oczywiście powinna utrzymać obecnie obowiązujące wyłączenia, wskazane w dyrektywie. Jak słusznie zauważono na łamach przedstawionego projektu dokumentu, likwidacja z porządku prawnego niektórych z nich (jak np. okazjonalnie oferowanych imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych na zasadzie non profit) mogłaby spowodować niewspółmiernie wysokie koszty społeczne – jest wobec tego kompletnie zbędna, a prawdopodobnie byłaby szkodliwa. Zaproponowany zakres przepisów krajowych wydaje się być odpowiedni, zatem pozytywnie należy ocenić zaprezentowaną propozycję jego unormowania.

Pytanie nr 2

Wydaje się, że wbrew zaprezentowanemu przez projektodawcę pogładowi, słuszniejsza byłaby opcja pierwsza, a więc brak odpowiedzi podróżnego na informację organizatora o zmianach w umowie, powinien oznaczać dorozumianą zgodę podróżnego na dokonanie tychże zmian. Możliwość ta jest korzystniejsza i dla przedsiębiorców, i dla podróżnych (w przeciwnym wypadku, tj. przyjmując opcję drugą, byłiby oni zmuszeni do każdorazowego terminowego przekazania odpowiedzi, co w wielu hipotetycznych sytuacjach mogłoby być trudne).

Pytanie nr 3

Kwestia możliwości wprowadzenia przepisu, zgodnie z którym w odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, podróżny miałby prawo odstąpić od umowy w ciągu 14 dni bez podawania przyczyn, wymaga bardzo dokładnego przeanalizowania, bowiem zmiana taka mogłaby pociągnąć za sobą różnego rodzaju istotne skutki. Z pewnością mogłaby ona wyrzucić pewne pozytywne skutki z punktu widzenia konsumentów, szczególnie tych – jak

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezysi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolińska, Marcin Nowacki

słusznie zauważył projektodawca – słabszych i mniej odpornych na techniki sprzedaży, jednak stopień jej realnej użyteczności w tym zakresie, ciężko jest ocenić. Mogłaby ona jednocześnie z dużym prawdopodobieństwem negatywnie wpłynąć na praktykę prowadzenia przedsiębiorstw branży turystycznej, utrudniając wszelkie kalkulacje związane z wielkością sprzedaży, a zatem i zysków. Wążąc wszelkie za i przeciw, wydaje się, że wprowadzenie tej zmiany nie jest konieczne, a mogłoby zaskutkować wzrostem poziomu niepewności w branży turystycznej – wypadaloby zatem opowiedziec się przeciwko tej moźliwości.

Pytanie nr 4

Polska powinna utrzymać wyłączną odpowiedzialność organizatora, omawiana zmiana jest niepotrzebna.

Pytanie nr 5

Wydaje się, że obecnie przewidziany przepisami kodeksu cywilnego okres przedawnienia roszczeń, jest zupełnie wystarczający i modyfikowanie go nie jest potrzebne.

Pytanie nr 6

Uzasadnione chyba byłoby stwierdzenie, że obowiązkowe, zawierane przez organizatora na rzecz osób uczestniczących w imprezach turystycznych, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, oraz od kosztów leczenia, nie jest niezbędnym elementem polskiego porządku prawnego w omawianym zakresie. Mowa jest w końcu o obrocie cywilnoprawnym, a w nim obowiązuje przecież zasada swobody zawierania umów. Tym bardziej, że co do zasady, wyjazd za granicę, a zwłaszcza wyjazd organizowany przez organizatora imprez turystycznych, nie wiąże się z podwyższonym ryzykiem, czy jakiegoś rodzaju szczególnym niebezpieczeństwem. Wydaje się zatem, że omawiane ubezpieczenia powinny być raczej opcją, niż obowiązkiem, stąd też trzeba stwierdzić, że propozycja uchylenia tego przepisu zasługuje na aprobatę.

Pytanie nr 7

Przepisy w aktualnym brzmieniu wydają się być z grubsza dobre – precyzyjniej, niż przepisy dyrektywy regulują kwestie związane z procedurą reklamacji. Wątpliwości budzi przede wszystkim sposób sformułowania niektórych treści – co np. oznacza wyrażenie „szczegółowo uzasadnić”, użyte w ust. 4 art. 16b ustawy o usługach turystycznych? Pojęcie to jest na tyle niedookreślone, że przepis automatycznie staje się dosyć niejasny. Wypadałoby zatem popracować nad językową konstrukcją przepisu.

Pytanie nr 8

Niewątpliwie kwestia wypłacalności organizatorów, staje się coraz poważniejszym problemem – można już chyba mówić o kłopotach systemowych. Niewątpliwie obecnie stosowane rozwiązania są nieskuteczne i niesprawiedliwe – słusznie zauważa projektodawca, że docelowy model, powinien funkcjonować poza systemem finansów publicznych. Niestety, propozycja utworzenia dodatkowego funduszu gwarancyjnego, niezależnie od przyjętej formy organizacyjnej, wpłynie na podwyższenie kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa turystycznego. Trzeba zauważyć, że zdecydowana większość podmiotów jest uczciwa i reguluje swoje zobowiązania – nie wolno zatem, choćby pośrednio, pociągać jej do odpowiedzialności za nierzetelność części przedsiębiorców, a do tego sprowadzałoby się utworzenie takiego funduszu. Art. 15 dyrektywy pozostawia państwom członkowskim bardzo duży margines swobody, co do doboru odpowiednich do realizacji założonego celu środków – należy z tego skorzystać i wspólnie z przedsiębiorcami z branży turystycznej, reprezentantami konsumentów i różnych instytucji państwowych, spróbować skonstruować najbardziej optymalny model.

Pytanie nr 9

Wydaje się, że zaproponowana przez projektodawcę forma ewidencjonowania organizatorów turystyki, byłaby efektywna, a zatem należy poprzeć postulat wprowadzenia jej. Na aprobatę zasługuje również fakt, że nie planuje się utworzenia dodatkowych struktur, ponad te, które

funkcjonują obecnie – takie założenie powinno być standardem przy tworzeniu prawa, jest niestety nieczęstym wyjątkiem.

Pytanie nr 10

Wydaje się, że stworzenie całkowicie oddzielnego rejestru dla przedsiębiorców umożliwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, byłoby niecelowe, jednak propozycja Centralnego Wykazu Organizatorów Turystyki i Powiązanych Usług Turystycznych zasługuje na aprobatę. Jeśli chodzi o II filar ubezpieczeń dla takich przedsiębiorców, wypadałoby powtórzyć wnioski poczynione już wcześniej – tego rodzaju wpływ na koszty prowadzenia przedsiębiorstwa, jest skrajnie niepożądany, zatem nie można poprzeć tego pomysłu. Jakichkolwiek działań nie będzie podejmował ustawodawca, koniecznością jest odpowiednie złagodzenie wymogów w stosunku do mikroprzedsiębiorców, dla których każdy dodatkowy koszt może okazać się zbyt wysokim obciążeniem.

Pytanie nr 11 i 12

Wydaje się, że powrót do regulacji zawodu przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, byłby fatalnym posunięciem. Idea deregulacji jest ściśle związana z ideą konkurencji, rywalizacji na wolnym rynku, ale również i ponoszenia odpowiedzialności za swoje działania w sferze zawodowej. Pakiety deregulacyjne stanowią cenny wkład do polskiego prawodawstwa, bowiem w przeciwieństwie do większości procedowanych aktów prawnych, ich celem jest poszerzenie zakresu wolności gospodarczej, a nie spisu instytucji państwowych i ich uprawnień. Z tego punktu widzenia, powrót do regulacji zawodów już zderegulowanych, stanowi wyraźny krok wstecz. Jedynymi skutecznymi metodami walki o pozycję na wolnym rynku, są: podnoszenie jakości własnych usług, oraz informowanie opinii publicznej o niedostatkach usług innych podmiotów. W związku z powyższym, najlepszym rozwiązaniem, byłoby prowadzenie przez odpowiednie podmioty branżowe, kampanii informacyjnych dotyczących ryzyk, czy niebezpieczeństw, związanych z korzystaniem z usług niewykwalifikowanych przewodników turystycznych albo pilotów wycieczek (tak, jak robi to teraz środowisko prawnicze, walcząc z instytucją „doradców prawnych”, udzielających porad, mimo braku wykształcenia

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezisi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolicka, Marcin Nowacki

kierunkowego). Z wymienionych opcji, najlepszy byłby chyba model zdecentralizowany, w którym odpowiednie kompetencje uzyskiwałyby JST – choć, oczywiście, nie można tego pomysłu zaaprobować.

Pytanie nr 13

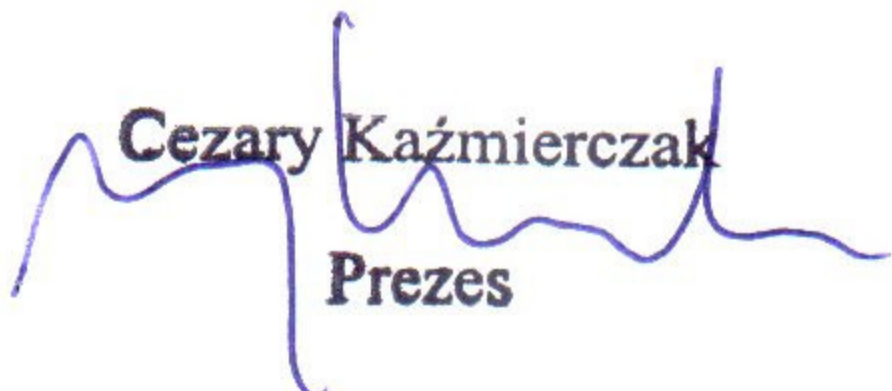
Propozycja interwencji legislacyjnej w przedstawionym zakresie, jest chyba niezasadna. Odpowiedź na oba postawione pytania jest negatywna.

Pytanie nr 14

Na aprobatę zasługują wszystkie przedstawione propozycje, z wyjątkiem tej, w której mowa jest o większej kontroli rynku usług hotelarskich w powiązaniu ze „zwiększeniem efektywności kontroli przestrzegania przepisów dotyczących obiektów świadczących usługi hotelarskie”. Uzasadnione jest chyba podejrzenie, że tak sformułowana dyrektywa, doprowadzić może do tak patologicznych sytuacji, jak choćby słynna ostatnio notatka służbowa, w której mowa jest o tym, że 80% kontroli skarbowych ma kończyć się mandatem, a jeszcze gorzej, jeśli doprowadzi do tego, że takie przypadki będą jakkolwiek implikowane i uzasadniane prawnie.

Pytanie nr 15

Na jakość wszystkich usług, w tym również hotelarskich, najlepiej wpływa wolna konkurencja między podmiotami funkcjonującymi w ramach poszczególnych branż. Wobec tego, najlepszym działaniem, jakie może podjąć prawodawca za pomocą aktów legislacyjnych, jest jak najsilniejsze stymulowanie tej konkurencji, poprzez pozostawienie dużego pola swobody przedsiębiorcom. Oczywiście odbywać się to musi z poszanowaniem interesów konsumentów, jednak należy pamiętać o przyjęciu tego słusznego kierunku. Oczywiście wszelkie działania promocyjne, choćby takie, jakie wymienił projektodawca, mogą być przy tym pomocne, o ile zapewniają równe traktowanie wszystkich konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych.

Cezary Kaźmierczak
Prezes

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezysi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolicka, Marcin Nowacki

ul. Krakowskie Przedmieście 6, 00-325 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl